

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
0999 København C

Att. DR Jura, Politik og Strategi

Radio- og tv-nævnet

3. september 2012

Sagsnr: 2012-007952

Ulrike Clade Christensen
Fuldmægtig, cand. jur.

ucc@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3334

Klage over skjult reklame for Wittrup Motel i tv-serien "Lykke" sendt på DR1

Pia Toglykke har den 22. marts 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der forekommer skjult reklame for Wittrup Motel i det 18. afsnit af tv-serien "Lykke" sendt den 11. marts 2012 kl. 21.00 på DR1.

Klager anfører følgende:

"...

Da jeg i sin tid så et afsnit af livvagterne tonede en lysreklame med "Marriott Motel" frem på skærmen. Det undrede mig, da jeg opfattede det som skjult reklame – men det var ikke nok til, at jeg for i blækhuset.

I sidste afsnit af "Lykke" ser man meget tydeligt navnet "Wittrup Motel" og senere nævnes, at man er på et hotel i Tåstrup. Virkelighedens Wittrup Motel, hvis facade det var man så, har postnummer 2620 Albertlund, men ligger meget tæt på Tåstrup.

Så her 2. gang er jeg alligevel blevet så provokeret, at jeg vil spørge, om det ikke er skjult reklame og er totalt imod reglerne for DR?

..."

Beskrivelse

DR har som bilag til hørings svar af 1. maj 2012 fremsendt Radio- og tv-nævnet en dvd med det påklagede afsnit af tv-serien "Lykke" sendt den 11. marts 2012 kl. 20.00 på DR1.

Afsnittet varer ca. 1 time.

EAN: 5798000793989

CVR: 56798110

20 minutter inde i afsnittet vises et klip med en af historiens mandlige karakterer, Claus, der har indlogeret sig selv og sin unge ukrainske kæreste på Wittrup Motel.

Indledningsvis vises Wittrup Motel udefra og et skilt hvorpå der står "Wittrup Motel" kan anes på bygningens endegavl i ca. 2 sekunder.

Herefter følger en scene med Claus, der ligger dybt deprimeret i en af motellets senge. I scenen indgår ingen visning af skilte eller lignende for Wittrup Motel, ligesom motellet ikke omtales.

Senere i afsnittet er den mandlige karakter, Claus, kommet på skadestuen, hvor han støder på en anden af seriens karakterer, Anders Assing. Claus nævner kort i deres samtale, at han nu bor på et motel i Tåstrup. Navnet på motellet nævnes ikke i denne forbindelse.

Herudover omtales eller vises motellet ikke yderligere i det pågældende afsnit.

Høringssvar

DR har i høringssvar af 1. maj 2012 anført følgende kommentarer:

"...

Radio- og tv-nævnet har i høringsbrev af den 30. marts 2012 anmodet DR om en udtalelse til Pia Toglykkes klage af 22. marts 2012 over skjult reklame for "Wittrup Motel" i 18. afsnit af tv-serien "Lykke" sendt den 11. marts 2012 på DR1.

Pia Toglykke begrundet sin klage med, at facaden på Wittrup Motel vises i det påklagede afsnit af "Lykke", og at motelnavnet efter hendes opfattelse ses tydeligt. Derudover henviser hun til, at det senere i afsnittet nævnes, at man er på et hotel i Tåstrup, og at der i virkeligheden eksisterer et Wittrup Motel i Albertslund.

DR kan oplyse, at der i det påklagede afsnit af "Lykke" udspiller sig to scener på et værelse på Wittrup Motel. I forbindelse med et scenskift, vises motellet udefra i ca. 2 sekunder, hvor også navnet Wittrup Motel fremgår. Visningen af facaden er en hurtigt måde at indføre seerne i handlingsskiftet.

Scenerne udspiller sig imellem to af seriens faste karakterer, der sammen har lejet sig ind på det pågældende motel.

Senere i afsnittet fortæller den mandlige karakter til en tredje af seriens karakterer, at han nu bor på et motel i Tåstrup. Navnet på motellet nævnes ikke i den forbindelse.

Wittrup Motel blev valgt som arena for disse scener, da motellets udseende og atmosfære understøttede manuskriptforfatterne og instruktørens intention om at skildre et landevejsmotel i udkanten af København.

For god ordens skyld kan DR oplyse, at der i forbindelse med optagelserne til afsnittet blev indgået en lejeaftale på markedsvilkår mellem Wittrup Motel og DR. DR har naturligvis haft fuld redaktionel selvstændighed og kontrol over optagelserne, og over hvordan motellet skulle indgå i afsnittet.

Brugen af Wittrup Motel er således alene redaktionelt begrundet, og der har ikke været en intention om at reklamere for motellet.

På baggrund af ovenstående er det DRs opfattelse, at der hverken visuelt eller mundtligt er sket en uberettiget fremhævelse af Wittrup Motel i det påklagede afsnit af "Lykke", og at programmet derfor ikke indeholder skjult reklame i strid med reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1.

..."

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 28. august 2012 behandlet sagen og skal udtale:

Pia Toglykke har klaget til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der forekommer skjult reklame for Wittrup Motel i det 18. afsnit af tv-serien "Lykke" sendt den 11. marts 2012 kl. 20.00 på DR1.

Klager anfører, at facaden på Wittrup Motel vises i det pågældende afsnit af "Lykke", og at motelnavnet ses tydeligt.

I henhold til § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, og § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, skal reklamer klart kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer i fjernsyn må således kun sendes i

blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt., og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør såkaldt skjult reklame.

I henhold til § 2 i reklamebekendtgørelsen, må reklamer ikke indgå i DR's programvirksomhed.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU som følgende:

"...præsentation i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser, en vareproducents eller tjenesteyders navn, varemærke eller virksomhed i programmer, når præsentationen fra medietjenesteudbyderens side er ment som reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. En sådan præsentation anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod betaling eller anden modydelse"

For at udgøre skjult reklame skal fremhævelsen altså opfylde tre kumulative betingelser: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra medietjenesteudbyderens side, den skal være ment som en reklame, og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v.

Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser"¹ i forbindelse med tv-reklamer bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af en vare eller tjenesteydelse eller en virksomheds varemærke eller navn. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at mærket eller den pågældende vare eller tjenesteydelse optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i de udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er herefter, om der er sket en fremhævelse af Wittrup Motel i det 18. afsnit af tv-serien "Lykke", og om denne fremhævelse går ud over,

¹ Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester

hvad der kan anses for at være berettiget i forhold til programmets redaktionelle indhold.

I det påklagede afsnit indgår en scene, hvor Wittrup Motel vises udefra, og samtidig hermed ses et skilt med navnet "Wittrup Motel" på bygningens endegavl i ca. 2 sekunder. Der zoomes på intet tidspunkt ind på skiltet, og motellets navn kan således kun læses på en vis afstand. Motellets beliggenhed omtales endvidere i en scene senere i afsnittet, men navnet "Wittrup Motel" bliver ikke nævnt i denne sammenhæng. Der forekommer ikke øvrige eksponeringer af motellet i løbet af det pågældende afsnit.

Derudover indgår motellet ligeledes som en del af det pågældende afsnits handling, idet to af tv-seriens karakterer indlogerer sig her for en kort periode. Visningen af skiltet med motellets navn og visningen af selve motellet får på denne baggrund ikke karakter af reklame herfor.

Eftersom der ikke forekommer anden mundtlig omtale af motellet end at det nævnes, at det er beliggende i Tåstrup, og idet visningen af skiltet med "Wittrup Motel" alene sker én gang i løbet af afsnittet i meget kort tid, er det Radio- og tv-nævnets vurdering, at der ikke er tale om en fremhævelse af Wittrup Motel.

Radio- og tv-nævnet finder således ikke, at programmet indeholder skjult reklame for Wittrup Motel i strid med reglerne herom.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Det 18. afsnit af tv-serien "Lykke", som er sendt den 11. marts 2012 på DR1, indeholder ikke skjult reklame for Wittrup Motel i strid med reklamebekendtgørelsens § 3, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Christian Scherfig
formand

/ Ulrike Clade Christensen
nævnsssekretær

Kopi sendt til:

Klager, Pia Toglykke